

Ryby - drapieżniki

Nieraz siedzimy sobie wygodnie w fotelu,
Jest teraz takich jak ja obecnie bardzo wielu, Widzimy
w telewizji wędkarzy zmagania
Podczas połowu oraz w czasie holowania
Tuńczyków, żaglic czy śródziemnomorskich marlinów.
Są tacy co pokazują nam połów rekinów.
Gdy to oglądam przychodzi mi wtedy do głowy
Myśl natrętna taka; jak było by to wspaniale
Przeżyć na morzu, oceanie czy też kanale
Przygodę z taką wielką rybą. Ta wyprawa
Jednak bardzo wiele kosztuje. Zostaje kawa,
Szkłany ekran a także nasze rodzime wody.
Tutaj też możemy przeżyć wspaniałe przygody.
Są nawet stu kilogramowe sumy, szczupaki,
Sandacze i rapy, to połów nie byle jaki.
Kiedy twoja wędka mocno przez rybę wygięta
Wtedy dłoń na wędzisku mocniej jest zaciśnięta.
Gdy zaś szczupak wykręci piruet na ogonie

Krew uderza do głowy, zda się rozsadza skronie.

O takich chwilach każdy prawdziwy wędkarz marzy,

I czują to wszyscy, czy to młodzi czy to starzy.

To w „Wiadomościach Wędkarskich” pióra mistrzowie

Na papier przelali myśli co mieli w głowie.

Włodzimierz Czermiński a za nim Stefan Olszewski,

Mieczysław Gacki a także pan Feliks Choynowski.

Są to pionierscy pisarze międzywojennego

Okresu. Byli zaś wyrocznią dla niejednego.

Spinning i połów na sztuczną muchę to metody

By wyciągnąć pstrąga czy szczupaka z wody.

Nie zakładali oni na haczyk żywej ryby

Za jej męki gotowi byli zakuć w dyby.

Wszak ryba z bólu nie zapłacze i nie krzyczy

Nie zadawali żywcom cierpienia dla zdobyczy.

Te metody głównie kłusownicy stosowali

I w krzakach nadbrzeżnych często się pochowali.

Dzisiaj połów na żywca sporo wędkarzy stosuje

Chociaż na sztuczną przynętę lepsze uzyskuje

Się efekty. Czy nastaną jeszcze takie czasy

By w szkole podstawowej uczniom pierwszej klasy,

Że każdy z nas równo cierpi, wpajać będziemy,

Czy jest to ssak, owad, ryba czy też łabędź niemy.

Przecież ta ryba ukłucie hakiem, igłą, czuje

Dowie się o tym nasz wędkarz kiedy się ukluje.
Zdjęcia te z okazami pstrągów które miały
Ponad pół metra długości, - wtedy ozdabiały
Strony czasopisma. Pochwalić się szczupakami
Kilkunasto kilogramowymi też czasami
Mogli się autorzy tych wspaniałych felietonów.
I nie czekali z tej okazji fanfar tonów.
Był to taki czas kiedy wędkarstwo pierwsze kroki
Na ziemiach Polskich stawiało. Wyprawy uroki
Dostępne były tylko dla majątnych. Zaś biedni,
A było ich bardzo dużo, dla nich chleb powszedni
To klusownictwo. Nie zważali więc na wymiary,
Okresy ochronne. Unikali często kary.
Walka z klusownikami zaprzętała głowy
Tych co mieli wyłączność na wędkarskie połowy.
By łowić, obwody rybackie wynajmowali
Te wody już wtedy intensywnie zarybiali.
To narybek łososia, pstrąga potokowego,
Pstrąga źródlanego oraz pstrąga tęczowego.
Te dwa ostatnie gatunki w górskich pływały
Rewirach. Dziś nie otrzymamy za to pochwały.
Zarybiano wody i innymi gatunkami
Wszędzie tylko ikłą zaoczkowaną. Latami
Trzeba było czekać aż wyrosną na okazy.

Dziś mamy zarybiania całkiem inne obrazy.
Szczupaka chcą mieć wędkarze od razu wyniki
Więc wylęg, narybek i dorosłe osobniki,
Tak na zmianę do naszych otwartych wód wpuszczamy
Że będziemy łowić duże ilości czekamy.
Nie zawsze tak intensywnie wody zarybiano,
Na zarybianie też niecierpliwie nie czekano.
Kto choć raz widział w worku narybek szczupaka
Wie jakże okrutny to kanibal. Paszcza taka
Że w jej czeluściach pobratymiec szybko znika.
Przyjacielskich kontaktów, oprócz tarła unika.
Kiedy inny osobnik na jego teren wpłynie
To jest pewne, bardzo szybko jeden z nich zginie.
W dwutysięcznym pierwszym roku chorują leszcze
Na zbiorniku Przeczyce. To liguloza. Jeszcze
W tym samym roku Zarząd Okręgu uchwalil
Podjęcie nadzwyczajnych środków, i tym ocalil
Nas przed przykrymi skutkami z Marszałka strony.
Jednym z nich jest wpuszczanie szczupaka dwie tony
Każdego roku. Mylnie przypuszczano że szczupak
Pożre wszystkie chore leszcze. Stało się na opak.
Leszcze nadal chorowały. Dopiero natura
Zrobiła porządek. Śnięcia ryb i awantura
Na „cztery fajerki”, zbieranie, utylizacja

Przez dwa lata. Koła dużych łowisk gospodarze
Szturm mocny przypuścili i w dobrym zamiarze,
Że od teraz będzie eldorado szczupakowe
Zażądały żeby dawki były jednakowe.
Nikt nie słuchał co w ichtiologii mądre głowy
Mają do powiedzenia. Że szczupaka połowy
Po przekroczeniu granicznej dawki dla zbiornika
Efekt jest tam odwrotny i drapieżnik zanika.
Piszą o tym nasi autorzy opracowania
Wyników rejestracji połowów. Do słuchania
My nie przywykli. My wiemy lepiej. Statystyki
Są nieubłagane. Na tych zbiornikach wyniki
Mamy oplakane. Mimo dużych tam nakładów
Odlów jest nieraz mniejszy niż był przedtem. Przykładów
Mamy bardzo wiele. Nikt jednak nie reaguje.
Wiele naszych wędkarskich pieniędzy się marnuje.
Czasami chodzi mi po głowie takie pytanie:
Czy każdy dysydentłożył by na zarybianie
Takie kwoty, i nie zyskał odłowu większego,
Gdyby jakiś zbiornik należał tylko do niego?
W pierwszych latach wieku dwudziestego pierwszego
Nie było zaskoczeniem dla wędkarza każdego
Dobry połów z każdego dużego zbiornika.
Dwanaście do trzynaście ton tego drapieżnika

Odlawiano. Chude ostatnie lata nastaly
Odlów na tych zbiornikach teraz jest bardzo mały.
Jak nazwać to że teraz sześć-osiem ton łowimy
Przecież tak niskich wyników wszyscy się wstydzimy.
Dodać tutaj też wypada, że okręg pozyskał
Po roku dwa tysiące piątym obwody. Zyskał
Dzierżno Duże, Rybnik, Kuźnicę Wareżyńską. Era
Dobrych połowów na nich dopiero się otwiera.
Nie zwiększyły znacząco odłowów te zbiorniki
Zmniejszyły się nam połowu szczupaka wyniki.

Nurtuje mnie jeszcze wymiarów ochronnych sprawa.

Jeszcze przed drugą wojną w myśl przepisów prawa

Dwadzieścia osiem centymetrów to była miara

Dla szczupaka. Stosowała go wędkarska „wiara”.

Kłusownicy się tym przepisem nie przejmowali

I co tylko złowili do domu zabierali.

Mimo tego łowiono też wspaniałe okazy.

Dziś chcemy by go było dużo i bez obrazy

Dla orędowników tego myślenia, przeróbek

W ochronie sporo, a to nie fabryka śrubek.

Wprowadzano wymiary: czterdzieści, czterdzieści pięć,

Pięćdziesiąt centymetrów ochrony. Dzisiaj jest chęć

By był i górny wymiar ochronny. Są zbiorniki

Gdzie go wprowadzono, czy daje to nam wyniki?

Kiedy w latach osiemdziesiątych pierwsze sumy
Trafiły do wody, pierś rozsadzała z dumy.
Wszyscy teraz chcieli mieć suma w swojej wodzie.
Nie lubi on jednak żyć w zbiorniku o głodzie.
Tu w małych stawach oraz niewielkich sadzawkach
Gdzie rybostan jest nieraz w bardzo skromnych dawkach
By zaspokoić swój apetyt karpie pożera
Z zarybienia. Tak kończy się jego kariera.
Jest teraz persona non grata w małej wodzie
Gotowi są gospodarze wpuścić nawet łodzie
Na te stawiki, aby tylko ktoś je odłowił.
Niejeden zarząd koła nad tym mocno się głowił
I pisał do Okręgu o pomoc w tej sprawie
Gotowi są rozwiązania szukać w Warszawie.
Tak my Polacy wpadamy z jednej skrajności
W drugą. Przyroda za błędy nie ma litości.

Sandacz - ryba przez wielu wędkarzy pożądana
Zda się że jej biologia została już poznana.
Nic bardziej mylnego. Nikt mi dzisiaj nie odpowie
Chociaż nieraz skrobą się mocno po swojej głowie,
Co takiego w naszych śląskich wodach się stało
Że od paru lat wędkarze łowią go tak mało.
Wszak kilka lat temu dziesięć ton zapisywali,
A był rok że i trzynaście mocno przekraczali.

Dziś ledwo pięć ton jego odłowu uzyskują.
Czy są członkowie co odpowiedzi poszukują?
Mnie taki stan rzeczy nie dziwi na Dzierżnie Małym,
Gdzie za sprawą czystej Dramy na akwenie całym,
Mętna woda, środowisko sandacza zmieniła
Się nie do poznania. Tu woda się oczyściła.
W innych zbiornikach nie mamy takiej zamiany
A jednak sandacz zanika, choć tak pożądanym.
Stabilny odłów mamy zaś na akwenach mniejszych
Często się zdarza że od dużych nieco czystszych.
Tutaj pomimo „gorszego” od dużych zbiorników
Dla sandacza środowiska, brak wahań wyników.

Okoń - ryba którą można było złowić wszędzie
Są oznaki że w naszych wodach gościem będzie.
Dziś coraz trudniej złowić nam tego drapieżnika
Jego populacja w naszych wodach zanika.
Przed nami Czesi spadek jego zauważyli
I sytuacją ubytku bardzo się zmartwili.
Mieli w planie w narybek zaopatrywać
Się w naszym kraju, nagle zaczął się odżywać
Więc z importu zrezygnowano. Nasze wody
Są blisko granicy. Mamy więc mocne powody
Do optymizmu. Może i w naszych zbiornikach
Będziemy mówić o połowu dobrych wyników.

Jest pytań na które nie znajduję odpowiedzi
Wiele. Jak to mówią diabeł w szczegółach siedzi.
Myślę że trzeba by przeprowadzić ryb badania
By dać odpowiedzi na nurtujące pytania.
Chociaż nie na wszystkie (jak w przypadku węgorza,
Którego splywa na tarło coraz mniej do morza).
Głowią się uczeni i nie mają odpowiedzi
Co się dzieje? W czym przyczyna siedzi?
Badacze przypuszczali że przyczyną jest nicień
Anguilla crassus Kuwahara lecz cień
Nadziei prysnął kiedy już poznano że pływa
Słabiej, turbin nie omija. Nadal go ubywa
Nikt też nie powie dlaczego w letnie upały
Na niektórych zbiornikach węgorze nam padały.
I to tylko duże, bardzo dobrze wyrośnięte
Trzeba było rano zbierać bo były padnięte.
Rozwiązać wszystkie te zagadki niechybnie trzeba
Zrobią to uczeni a nie przybysze z nieba.
Wnioski pozwolą poprawić naszą gospodarke
A tym samym uzyskać coraz to lepszą marke.